

Sygn. akt VII U 991/15 post. z dnia 13.01.2016 r. sprost. niedokładność pisarską w komparycji wyroku

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant st. sekr. sąd. Marta Szacoń

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2015 roku w Lublinie

sprawy J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o stwierdzenie nieważności decyzji

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 30 marca 2015 roku sygn.(...)

odwołanie oddala.

Sygn. akt VII U 991/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 marca 2015 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 83 ust. 1, art. 83a ust. 2 oraz art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 – j.t.) w związku z art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 roku, poz. 267 – j.t.), odmówił J. B. stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 18 maja 2011 roku, nr (...) o odmowie zwrotu nienależnie opłaconych składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego i Fundusz Pracy. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł okoliczność wniesienia odwołania przez J. B. od decyzji z dnia 18 maja 2011 roku oraz toczenia się postępowania odwoławczego. Nadto Zakład podniósł, odnosząc się do zarzutu braku podstawy prawnej rozstrzygnięcia z dnia 18 maja 2011 roku, że przepis art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zawiera jedynie przykładowy katalog indywidualnych spraw rozstrzyganych przez organ rentowy w formie decyzji administracyjnej, a sprawa o zwrot nadpłaty składek – mając na uwadze przepis od art. 24 ust. 6a do art. 24 ust. 6g ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, bez wątpliwości jest indywidualną sprawą wynikającą z przepisów ustawy systemowej w rozumieniu art. 83 ust. 1 tej ustawy (decyzja - akta Zakładu Ubezpieczeń Społecznych).

W odwołaniu pełnomocnik J. B. wносиła o zmianę wskazanej decyzji z dnia 30 marca 2015 roku poprzez zobowiązanie organu rentowego do usunięcia z obrotu prawnego decyzji z dnia 18 maja 2011 roku, wydanej w przedmiocie odmowy zwrotu nadpłaty składki bez podstawy prawnej. W uzasadnieniu pełnomocnik podniosła, że wskazany w decyzji z dnia 18 maja 2011 roku przepis art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie stanowi podstawy

prawnej do wydania decyzji o odmowie nadpłaty składki, którego treść odwołuje się do ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także do umarzania należności z tytułu składek (odwołanie – k. 2 – 4 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podnosząc argumenty, które legły u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 8 – 9 a.s.).

Sąd Okręgowy ustali, co następuje:

Decyzją z dnia 18 maja 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w tym art. 83 ust. 1 pkt 3, odmówił J. B. zwrotu z tytułu nienależnie opłaconych składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego i Fundusz Pracy. Od wskazanej decyzji w dniu 7 czerwca 2011 roku ubezpieczony wniósł odwołanie, w związku z rozpoznaniem którego przez Sądem Okręgowym w Lublinie VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych aktualnie toczy się sprawa o sygn. akt VII U 531/12 w przedmiocie zwrotu nadpłaconych składek na ubezpieczenia społeczne.

Na posiedzeniu w dniu 11 marca 2015 roku w ramach rozpoznania odwołania od decyzji z dnia 18 maja 2011 roku pełnomocnik ubezpieczonego zgłosiła żądanie stwierdzenia nieważności tego rozstrzygnięcia na podstawie art. 156 k.p.a. w związku z brakiem podstawy prawnej do jego wydania. Wskazane stanowisko pełnomocnik uzasadniła treścią art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, która nie zawiera w sobie spraw o odmowie zwrotu składek. Postanowieniem z dnia 11 marca 2015 roku Sąd Okręgowy przekazał wskazane żądanie organowi rentowemu celem rozpoznania. W ramach rozpoznania zgłoszonego w dniu 11 marca 2015 roku żądania Zakład wydał w dniu 30 marca 2015 roku zaskarżoną decyzję (okoliczności bezsporne).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. B. nie jest zasadne i jako takie nie podlega uwzględnieniu.

Istota sporu w rozpoznawanej sprawie sprowadzała się do oceny zasadności odmowy stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 18 maja 2011 roku przy uwzględnieniu treści przepisu art. 83a ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 ze zm.) – zwaną w dalszej części ustawą systemową, który stanowił zastosowaną przez Zakład podstawę prawną zaskarżonego rozstrzygnięcia z dnia 30 marca 2015 roku.

Zgodnie z treścią powołanego przepisu decyzje ostateczne Zakładu, od których nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu, mogą być z urzędu przez Zakład uchylone, zmienione lub unieważnione, na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. Cytowana regulacja w sposób jednoznaczny jako warunek zastosowania nadzwyczajnego trybu wzruszenia decyzji, w rozpoznawanej sprawie w postaci stwierdzenia nieważności, przewiduje status decyzji, której ma działanie organu rentowego dotyczyć jako ostatecznej. Za ostateczną w rozumieniu cytowanego przepisu należy uznać decyzję od której strona nie wniosła odwołania w trybie art. 477⁹ k.p.c. ani nie podważyła jej skuteczności w inny prawem przewidziany sposób. W rozpoznawanej sprawie w odniesieniu do decyzji, której stwierdzenia nieważności domaga się ubezpieczony, tj. z dnia 18 maja 2011 roku J. B. wniósł odwołanie w ramach rozpoznania którego toczy się postępowanie w sprawie o sygn. akt VII U 531/12 w przedmiocie zwrotu nadpłaconych składek na ubezpieczenia społeczne. Nie można zatem przyjąć, że spełnił się warunek przewidziany przez art. 83a ust. 2 ustawy systemowej, o którym mowa wyżej. Decyzji z dnia 18 maja 2011 roku, której dotyczyło żądanie zgłoszone w dniu 11 marca 2015 roku nie jest bowiem ostateczna i zostało od niej złożone odwołanie. W tym stanie rzeczy brak było podstaw do zastosowania nadzwyczajnego trybu wzruszenia decyzji organu rentowego przy zastosowaniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

Na marginesie należy jedynie zauważyć, że w stanie faktycznym sprawy nie byłaby aktualna przesłanka przewidziana w powołanym przepisie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., tj. wydanie decyzji bez podstawy prawnej, zobowiązująca organ administracji publicznej do stwierdzenia nieważności decyzji. Należy bowiem zauważyć, że pomimo co do zasady, mając na uwadze przedmiot rozpoznania, wskazania jako podstawy prawnej rozstrzygnięcia z dnia 18 maja 2011 roku

art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy systemowej, z uwagi na charakter katalogu określonego w art. 83 ust. 1 ustawy systemowej, zarzucany brak podstawy prawnej tego rozstrzygnięcia w istocie nie zachodził. Zasadny jest bowiem zwrócić uwagę, że w powołanym przepisie art. 83 ust. 1 ustawy systemowej ustawodawca, posługując się zwrotem "w szczególności", stworzył przykładowy katalog spraw indywidualnych, w których Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję. Oznacza to, że w przypadku spraw w tym katalogu nie wymienionych, co miało miejsce w sprawie zakończonej decyzją z dnia 18 maja 2011 roku o zwrot nadpłaconych składek, każdorazowo należy dokonać oceny czy dana sprawa może być rozstrzygnięta w drodze decyzji zaskarżalnej do sądu powszechnego, czyli czy mamy do czynienia ze sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych. W ocenie Sądu sprawa której przedmiotem jest żądanie zwrotu nadpłaconych składek jest bez wątpienia indywidualną sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych wynikającą z przepisów ustawy systemowej, która reguluje zagadnienia związane ze zwrotem nienależnie opłaconych składek w art. 24 ust. 6a – ust. 6g. W tym stanie rzeczy należało uznać, że podstawa prawna rozstrzygnięcia decyzji z dnia 18 maja 2011 roku istniała.

Mając na uwadze powyższe decyzję z dnia 30 marca 2015 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 18 maja 2011 roku należało uznać za prawidłową.

Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.